

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 16 grudnia 2019 r.

Poz. 2407

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 22 listopada 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2354),
- 2) ustawą z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 60 i 934),
- 3) ustawą z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. poz. 730),
- 4) ustawą z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 577),
- 5) ustawą z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 924),
- 6) ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 13 listopada 2019 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 38 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2354), który stanowi:

„Art. 38. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 19 pkt 1, 3 i 4, art. 20 oraz art. 21, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
 - 2) art. 1 pkt 7 w zakresie art. 14 ust. 1 pkt 10–10b, pkt 9 i pkt 38, art. 23 oraz art. 34 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;
 - 3) art. 1 pkt 55 i art. 26, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.”;
- 2) art. 49 i art. 54 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 60 i 934), które stanowią:

„Art. 49. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.”

„Art. 54. Ustawa wchodzi w życie z dniem 4 marca 2019 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 45 pkt 6, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
 - 2) (uchylony)
 - 3) art. 23 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2019 r.;
 - 4) art. 26 pkt 2 oraz art. 45 pkt 1, 2, 4 i 5, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.;
 - 5) art. 9 i art. 40 w zakresie wniosków składanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 3) odnośnika nr 1 oraz art. 173 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. poz. 730), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2).”

„Art. 173. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 87 pkt 1, który wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia;
 - 2) art. 107 pkt 7 i 8, które wchodzi w życie z dniem 1 maja 2019 r.;
 - 3) art. 157 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 13 października 2019 r.”;
- 4) odnośnika nr 1 oraz art. 12 i art. 23 ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 577), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 132 z 21.05.2016, str. 21).”

„Art. 12. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 23. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1:

- 1) pkt 32 lit. e w zakresie art. 144 ust. 4–17, pkt 42 lit. e–i oraz pkt 52 w zakresie art. 157a ust. 6–18 i art. 157g ust. 5–17, które wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia;
 - 2) pkt 4 w zakresie art. 22 ust. 1 pkt 8a lit. h i lit. i tiret piąte, pkt 27 lit. d w zakresie art. 139n ust. 6–12, pkt 40 w zakresie art. 149b ust. 6–12, pkt 50 w zakresie art. 156b ust. 6–12, pkt 62 w zakresie 169a ust. 6–12 oraz pkt 79 w zakresie art. 430 ust. 2 pkt 6b lit. c, które wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 5) art. 6–16 ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 924), które stanowią:

„Art. 6. 1. W sprawach o świadczenie wychowawcze za okres do dnia 30 czerwca 2019 r. stosuje się:

- 1) przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w dotychczasowym brzmieniu, z wyłączeniem art. 20 ust. 3 i 4 tej ustawy, który stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz
- 2) przepisy ustawy zmienianej w art. 2 w dotychczasowym brzmieniu, oraz
- 3) przepisy ustawy zmienianej w art. 3 w dotychczasowym brzmieniu.

2. W sprawach o świadczenie wychowawcze na okres po dniu 30 czerwca 2019 r. stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. 1. W sprawach z wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego złożonych i nierozpatrzo-nych do dnia 30 czerwca 2019 r. prawo do świadczenia wychowawczego ustala się na okres do dnia 30 września 2019 r.

2. W sprawach z wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego złożonych po dniu 30 czerwca 2019 r. prawo do świadczenia wychowawczego ustala się na okres do dnia 31 maja 2021 r.

Art. 8. Sprawy o świadczenie wychowawcze za okres do dnia 30 czerwca 2019 r. w zakresie formy rozstrzygania są realizowane na zasadach określonych w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. 1. Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, są przyjmowane od dnia 1 sierpnia 2019 r., a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca 2019 r.

2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami do dnia 31 sierpnia 2019 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 października 2019 r.

3. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 września 2019 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 30 listopada 2019 r.

4. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października 2019 r. do dnia 31 października 2019 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 grudnia 2019 r.

5. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 stycznia 2020 r.

6. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 grudnia 2019 r. do dnia 31 stycznia 2020 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 29 lutego 2020 r.

Art. 10. W przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w okresie od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia 30 września 2019 r., prawo do świadczenia wychowawczego na podstawie tego wniosku ustala się, począwszy od dnia 1 lipca 2019 r., o ile prawo do świadczenia wychowawczego w okresie, na który jest ustalane, nie jest przyznane.

Art. 11. Przepisy art. 18 ust. 1 i art. 21 ust. 3–5c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na okres rozpoczynający się od dnia 1 czerwca 2021 r.

Art. 12. 1. Przepisy art. 18 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1 mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na dzieci urodzone po dniu 30 czerwca 2019 r.

2. Przepisy art. 18 ust. 2b i 2c i art. 25 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1 mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka ubiegającym się o świadczenie wychowawcze po zmarłym rodzicu, opiekunie prawnym dziecka albo opiekunie faktycznym dziecka, jeżeli śmierć rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka nastąpiła po dniu 30 czerwca 2019 r.

Art. 13. 1. Do dnia 30 czerwca 2019 r. koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w przypadku organu właściwego wynoszą 1,5% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

2. W okresie od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w przypadku organu właściwego wynoszą 1,2% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

3. Łączna kwota przysługujących w roku 2019 organowi właściwemu środków na koszty obsługi stanowi sumę kwot ustalonych w sposób określony w ust. 1 i 2.

Art. 14. 1. W celu realizacji zadań wynikających z ustawy zmienianej w art. 1 w roku 2019 może nastąpić blokowanie na czas oznaczony planowanych wydatków budżetu państwa w rozumieniu art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

2. Decyzje o blokowaniu planowanych wydatków budżetu państwa, w szczególności do części budżetowych, podejmuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, w zakresie całego budżetu państwa, z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, o czym niezwłocznie informuje Prezesa Rady Ministrów.

3. Decyzją dysponenta części budżetowej ustala się szczegółową klasyfikację wydatków, które podlegają blokowaniu, o którym mowa w ust. 2. Informacje w przedmiotowym zakresie dysponent części budżetowej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminie 3 dni od dnia otrzymania decyzji, o której mowa w ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw rodziny, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych będących przedmiotem blokady między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z przeznaczeniem na zadania wynikające z ustawy zmienianej w art. 1.

5. Do przeniesień wydatków budżetowych, o których mowa w ust. 4, mogą być wykorzystane blokady wydatków, dokonane w roku 2019 na podstawie art. 177 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

6. Do wydatków przeniesionych w trybie, o którym mowa w ust. 4, nie stosuje się przepisów art. 170 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Prezes Rady Ministrów może uchylić decyzję ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w terminie 7 dni od dnia poinformowania o podjęciu decyzji.

Art. 15. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 13 ust. 22 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 ust. 22 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2019 r.”;

- 6) art. 80 i art. 81 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818), które stanowią:

„Art. 80. Ilekroć w przepisach odrębnych jest mowa o:

- 1) ośrodka pomocy społecznej, należy przez to rozumieć centrum usług społecznych,
 - 2) kierownika ośrodka pomocy społecznej, należy przez to rozumieć dyrektora centrum usług społecznych
- jeżeli centrum usług społecznych powstało w wyniku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej.

Art. 81. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 22 listopada 2019 r. (poz. 2407)

USTAWA

z dnia 11 lutego 2016 r.

o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

2. Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c)¹⁾ przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 577 i 622), jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d)¹⁾ posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
 - e)²⁾ przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
 - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
 - jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,³⁾
 - f)⁴⁾ przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
 - na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych,
 - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
 - z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 924), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2019 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 577), która weszła w życie z dniem 27 kwietnia 2019 r.

³⁾ Część wspólna w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁾ Dodana przez art. 10 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

3. Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w jakim mają otrzymywać świadczenie wychowawcze, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) (uchylony)⁵⁾
- 2) (uchylony)⁵⁾
- 3) (uchylony)⁵⁾
- 4) (uchylony)⁵⁾
- 5)⁶⁾ dziecku – oznacza to dziecko własne, dziecko przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, dziecko znajdujące się pod opieką prawną lub dziecko umieszczone w domu pomocy społecznej;
- 6) (uchylony)⁷⁾
- 7) (uchylony)⁷⁾
- 8)⁸⁾ instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie – oznacza to młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;
- 9) (uchylony)⁷⁾
- 10) opiekunie faktycznym dziecka – oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka;
- 11)⁹⁾ organie właściwym – oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze lub otrzymującej świadczenie wychowawcze, a w przypadku gdy o świadczenie wychowawcze ubiega się dyrektor domu pomocy społecznej – właściwego ze względu na miejsce położenia tego domu pomocy społecznej;
- 12) (uchylony)⁷⁾
- 13) (uchylony)⁷⁾
- 14) (uchylony)⁷⁾
- 15) przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.);
- 16) (uchylony)⁷⁾
- 17) szkole – oznacza to szkołę podstawową, szkołę ponadpodstawową oraz szkołę artystyczną, w której jest realizowany obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy.
- 18) (uchylony)⁷⁾
- 19) (uchylony)⁷⁾
- 20) (uchylony)⁷⁾
- 21) (uchylony)⁷⁾
- 22) (uchylony)⁷⁾

Art. 3. Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi i Senatowi, w terminie do dnia 30 września, sprawozdanie z realizacji ustawy.

⁵⁾ Przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷⁾ Przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Rozdział 2

Świadczenie wychowawcze

Art. 4. 1. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

2.¹⁰⁾ Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- 1) matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2a, albo
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu opiekuna faktycznego, albo
- 3) opiekunowi prawnemu dziecka, albo
- 4) dyrektorowi domu pomocy społecznej.

3. Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Art. 5. 1.¹¹⁾ Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko.

2. W przypadku urodzenia dziecka albo ukończenia przez dziecko 18. roku życia kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

2a. W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

3. (uchylony)¹²⁾

4. (uchylony)¹²⁾

Art. 5a.¹³⁾ W przypadku dziecka umieszczonego w domu pomocy społecznej świadczenie wychowawcze przysługuje dyrektorowi domu pomocy społecznej, chyba że inne osoby, o których mowa w art. 4 ust. 2, uczestniczą w opiece nad dzieckiem i spełniają warunki uprawniające do otrzymania świadczenia wychowawczego.

Art. 6.¹⁴⁾ Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, zwiększyć wysokość kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 1, biorąc pod uwagę prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy.

Art. 7. (uchylony)¹⁵⁾

Art. 8. 1. Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- 3) pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- 4) członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

2. (uchylony)¹⁶⁾

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹²⁾ Przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁵⁾ Przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁶⁾ Przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 9. W przypadku gdy osoba, o której mowa w art. 4 ust. 2, marnotrawi wypłacane jej świadczenie wychowawcze lub wydatkuje je niezgodnie z celem, organ właściwy przekazuje należne osobie świadczenie wychowawcze w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

Rozdział 3

Podmioty realizujące zadania w zakresie świadczenia wychowawczego

Art. 10. 1. Postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy.

2.¹⁷⁾ Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2.

2.¹⁸⁾ **Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2.**

3.¹⁹⁾ W przypadku gdy postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, prowadzone są w ośrodku pomocy społecznej, realizacja tych zadań nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

3.¹⁸⁾ **W przypadku gdy postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, prowadzone są w ośrodku pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – w centrum usług społecznych, realizacja tych zadań nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.**

Art. 11. 1. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze:

- 1) pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej;
- 2)²⁰⁾ wydaje rozstrzygnięcia, w tym decyzje, oraz przekazuje informację, o której mowa w art. 13a ust. 2, w sprawach świadczenia wychowawczego realizowanego w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

2.²¹⁾ Wojewoda może, w formie pisemnej, upoważnić pracownika urzędu wojewódzkiego do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji świadczenia wychowawczego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz przekazywania informacji, o której mowa w art. 13a ust. 2.

3.²¹⁾ Świadczenie wychowawcze przyznane przez wojewodę wypłaca organ właściwy.

4. Wojewoda wymienia dane w zakresie świadczenia wychowawczego w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 12 ust. 2.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 1; w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 18.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 72 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

¹⁹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 18.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw rodziny jest władzą właściwą oraz instytucją łącznikową w zakresie świadczenia wychowawczego w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

2. Minister właściwy do spraw rodziny prowadzi punkt kontaktowy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, służący do wymiany danych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w zakresie świadczenia wychowawczego.

3.²²⁾ Minister właściwy do spraw rodziny przetwarza dane osobowe, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 2, w tym do realizacji praw lub obowiązków wynikających z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Art. 12a. 1. Minister właściwy do spraw rodziny oraz wojewoda monitorują realizację świadczenia wychowawczego przez organy właściwe.

2. Minister właściwy do spraw rodziny monitoruje realizację świadczenia wychowawczego przez wojewodów.

3. Minister właściwy do spraw rodziny monitoruje realizację świadczenia wychowawczego przez pozyskiwanie informacji niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, o którym mowa w art. 17 ust. 6, oraz przekazywanie tych informacji organom właściwym oraz wojewodom.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawach o świadczenie wychowawcze

Art. 13. 1.²³⁾ Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka albo dyrektora domu pomocy społecznej.

2.²³⁾ Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze, a w przypadku gdy o świadczenie wychowawcze ubiega się dyrektor domu pomocy społecznej – właściwym ze względu na miejsce położenia tego domu pomocy społecznej.

2a. Informacje przedstawione we wniosku składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

3. Wniosek zawiera dane dotyczące:

- 1) osoby występującej o przyznanie świadczenia wychowawczego, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz, o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2)²⁴⁾ dzieci, na które osoba, o której mowa w ust. 1, ubiega się o przyznanie świadczenia wychowawczego, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3)²⁵⁾ innych osób, podane przez osobę ubiegającą się o przyznanie świadczenia wychowawczego – jeżeli w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

4. Do wniosku dołącza się odpowiednio:

- 1) (uchylony)²⁶⁾
- 2) (uchylony)²⁶⁾
- 3) zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego:
 - a) zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka,

²²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 141 pkt 1 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. poz. 730), która weszła w życie z dniem 4 maja 2019 r.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁶⁾ Przez art. 1 pkt 11 lit. c tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- b) prawomocne orzeczenie sądu orzekające rozwód lub separację,
- c) orzeczenie sądu opiekuńczego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka,
- d)²⁷⁾ inne dokumenty, w tym oświadczenia, potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia wychowawczego będącego przedmiotem wniosku.

5. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4 mogą być składane drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego:

- 1)²⁸⁾ utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny; uwierzytelnianie użytkowników w systemie wymaga użycia profilu zaufanego, profilu osobistego, innego środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 162 i 1590), adekwatnie do poziomu bezpieczeństwa środka identyfikacji elektronicznej wymaganego dla usług świadczonych w tym systemie, danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego, jeżeli te dane pozwalają na identyfikację i uwierzytelnienie wymagane w celu realizacji usługi online, albo innych technologii, jeżeli zostaną udostępnione w tym systemie;
- 2) udostępnianego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- 3) banków krajowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych świadczących usługi drogą elektroniczną spełniających wymogi określone w informacji zamieszczonej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji;
- 4) wskazanego w informacji, o której mowa w pkt 3.

6. Minister właściwy do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, w informacji, o której mowa w ust. 5 pkt 3:

- 1) wskaże wymogi, które muszą spełniać systemy teleinformatyczne banków krajowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, o których mowa w ust. 5 pkt 3;
- 2) może wskazać systemy teleinformatyczne, za pomocą których mogą być składane drogą elektroniczną wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4.

7. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4 składane są w postaci elektronicznej za pomocą:

- 1) systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, po zastosowaniu zapewnionych w tym systemie sposobów potwierdzenia pochodzenia oraz integralności przesłanych danych w postaci elektronicznej;
- 2)²⁹⁾ systemów teleinformatycznych, o których mowa w ust. 5 pkt 2 i 4; opatruje się je kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub uwierzytelnia w sposób zapewniający możliwość potwierdzenia pochodzenia oraz integralności weryfikowanych danych w postaci elektronicznej.

8. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4 składane w postaci elektronicznej za pomocą systemów, o których mowa w ust. 5 pkt 3, uwierzytelnia się przy użyciu danych uwierzytelniających stosowanych przez bank krajowy lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową do weryfikacji w drodze elektronicznej posiadacza rachunku.

9. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4, składane w postaci elektronicznej za pomocą systemów, o których mowa w ust. 5 pkt 3, podpisane przy użyciu danych obejmujących imię, nazwisko oraz numer PESEL, są równoważne pod względem skutków prawnych dokumentowi opatrzonemu podpisem własnoręcznym.

10. Na potrzeby złożenia wniosku i załączników do wniosku określonych w ust. 4, składanych w postaci elektronicznej za pomocą systemu, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, bank krajowy na wniosek klienta, a spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa – na wniosek członka, przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dane niezbędne do uwierzytelnienia, pozwalające na założenie konta w systemie, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. c tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 40 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 60), która weszła w życie z dniem 4 marca 2019 r., w zakresie wniosków składanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wejdzie w życie z dniem 12 stycznia 2020 r.

²⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 40 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 28; w zakresie wniosków składanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wejdzie w życie z dniem 12 stycznia 2020 r.

11.²⁹⁾ W przypadku wniosku składanego w postaci elektronicznej opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub uwierzytelnionego w sposób zapewniający możliwość potwierdzenia pochodzenia i integralności weryfikowanych danych w postaci elektronicznej, po wpisaniu do formularza wniosku numerów PESEL osoby występującej o przyznanie świadczenia wychowawczego i dzieci pozostających na utrzymaniu tej osoby, formularz wniosku może być uzupełniony o dane zgromadzone w rejestrze PESEL w zakresie imion, nazwiska, daty urodzenia, stanu cywilnego, obywatelstwa i pci osoby występującej o przyznanie świadczenia wychowawczego i członków rodziny.

12. (uchylony)³⁰⁾

13. (uchylony)³⁰⁾

14. Jeżeli osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze nie może złożyć w formie dokumentu elektronicznego zaświadczenia wymaganego dla potwierdzenia faktów lub stanu prawnego lub innego dokumentu niezbędnego w postępowaniu w sprawie o świadczenie wychowawcze, osoba ta może złożyć elektroniczną kopię takiego dokumentu, po uwierzytelnieniu jej przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, a w przypadku składania dokumentów za pomocą systemów, o których mowa w ust. 5 pkt 3, przy pomocy mechanizmów określonych w ust. 9.

15. Sprawa z wniosku złożonego w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2 i 3, załatwiana jest w formie pisemnej.

16. (uchylony)³⁰⁾

17. (uchylony)³⁰⁾

18.³¹⁾ Ilekroć w postępowaniach w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego jest wymagane potwierdzenie nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, osoba ubiegająca się o przyznanie świadczenia wychowawczego przedkłada odpowiednie zaświadczenie lub oświadczenie.

19.³¹⁾ Oświadczenie, o którym mowa w ust. 18, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

20. Potwierdzenie złożenia w postaci elektronicznej wniosku wraz z załącznikami do wniosku, określonymi w ust. 4, przesyłane jest osobie ubiegającej się o świadczenie wychowawcze, w sposób przewidziany w systemie, za pośrednictwem którego nastąpiło złożenie wniosku, a w przypadku braku takiej możliwości na adres poczty elektronicznej wskazany przez osobę ubiegającą się o świadczenie.

21. Podmioty, których systemy teleinformatyczne, o których mowa w ust. 5 pkt 2–4, są wykorzystywane do składania wniosków i załączników do wniosków, o których mowa w ust. 4, usuwają dane objęte treścią wniosków i załączników do wniosków, o których mowa w ust. 4, niezwłocznie po otrzymaniu informacji o potwierdzeniu złożenia wniosku przez organ właściwy.

22. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz szczegółowy zakres informacji, jakie mają być zawarte:

1) we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,

2)³²⁾ w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego

– kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz przekazywania dokumentacji niezbędnej do sprawnej realizacji, w tym drogą elektroniczną, zadań w zakresie świadczenia wychowawczego.

23. Minister właściwy do spraw rodziny może określić oraz zamieścić na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej wzory:

1) wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

2) (uchylony)³³⁾

Art. 13a.³⁴⁾ 1. Przyznanie przez organ właściwy lub wojewodę świadczenia wychowawczego nie wymaga wydania decyzji. Odmowa przyznania świadczenia wychowawczego, uchylenie lub zmiana prawa do świadczenia wychowawczego oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego wymagają wydania decyzji.

³⁰⁾ Przez art. 1 pkt 11 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³³⁾ Przez art. 1 pkt 11 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Organ właściwy lub wojewoda przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu świadczenia wychowawczego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej – o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku. W przypadku gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej, organ właściwy lub wojewoda, odbierając wniosek od wnioskodawcy, informuje go o możliwości odebrania od tego organu informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego.

3. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

Art. 14. 1. Organy administracji publicznej realizują niniejszą ustawę przy pomocy systemów teleinformatycznych stanowiących integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220, z późn. zm.³⁵⁾).

2. Minister właściwy do spraw rodziny tworzy rejestr centralny obejmujący następujące informacje gromadzone na podstawie przepisów ustawy przez organy właściwe i wojewodów podczas realizacji zadań w zakresie świadczenia wychowawczego:

- 1) dane dotyczące osób pobierających świadczenie wychowawcze, osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze oraz dzieci, na które osoby te pobierają świadczenie wychowawcze lub ubiegają się o przyznanie tego świadczenia:³⁶⁾
 - a) imię i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) adres miejsca zamieszkania, miejsce zamieszkania,
 - d) numer PESEL,
 - e) numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób, które nie posiadają numeru PESEL,
 - f) stan cywilny,
 - g) obywatelstwo,
 - h)³⁷⁾ stopień pokrewieństwa,
 - i) (uchylona)³⁸⁾
 - ia) informacje o uczęszczaniu dziecka do szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1942), okresie uczęszczania, typie lub rodzaju instytucji oraz nazwie i adresie siedziby instytucji, do której dziecko uczęszcza,
 - ib) informacje o prawie do świadczeń opieki zdrowotnej,
 - ic) (uchylona)³⁸⁾
 - j) liczbę i wysokość wypłaconych świadczeń,
 - k) płeć,
 - l) (uchylona)³⁸⁾
 - m) organ, do którego złożono wniosek, oraz datę złożenia wniosku,
 - n)³⁹⁾ organ, który przyznał świadczenie, datę przyznania świadczenia oraz numer sprawy,
 - o) okres, na jaki świadczenie zostało przyznane;
- 2) wartości udzielonych świadczeń.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, są przetwarzane przez ministra właściwego do spraw rodziny i wojewodę w celu monitorowania realizacji świadczeń wychowawczych oraz w celu umożliwienia organom właściwym i wojewodom weryfikacji prawa do świadczeń wychowawczych oraz przez podmioty wymienione w ust. 4 w celu, w jakim informacje te zostały im udostępnione.⁴⁰⁾ Organy właściwe i wojewodowie przekazują dane do rejestru centralnego, wykorzystując systemy teleinformatyczne, o których mowa w ust. 1.

³⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2354 oraz z 2019 r. poz. 60, 303, 577, 730, 752, 924, 1257, 1394 i 1818.

³⁶⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁸⁾ Przez art. 1 pkt 13 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁰⁾ Zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez art. 141 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 22.

4. Informacje zawarte w rejestrze centralnym, o którym mowa w ust. 2, udostępnia się, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych, następującym podmiotom:

- 1)⁴¹⁾ organowi właściwemu i wojewodzie – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o przyznanie świadczenia wychowawczego, osób pobierających świadczenie wychowawcze oraz dzieci, na które osoby te pobierają świadczenie wychowawcze lub ubiegają się o przyznanie świadczenia wychowawczego;
- 2) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, i wojewodzie – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia rodzinne, osób pobierających świadczenia rodzinne oraz członków ich rodzin;
- 3) organowi właściwemu dłużnika, o którym mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670, 730, 1802 i 1818), i organowi właściwemu wierzyciela, o którym mowa w art. 2 pkt 10 tej ustawy – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego i członków ich rodzin oraz danych dotyczących dłużników alimentacyjnych;
- 4) jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej, osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej oraz członków ich rodzin.
- 5) (uchylony)⁴²⁾

4a. Minister właściwy do spraw rodziny przetwarza dane w zakresie adresu poczty elektronicznej wskazanego we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w celu przekazywania informacji związanych z uprawnieniami dla rodzin.⁴³⁾ Przepisy ust. 5 i 7 stosuje się odpowiednio.

4b. Organy właściwe i wojewodowie, wykorzystując systemy teleinformatyczne, o których mowa w ust. 1, przekazują do rejestru centralnego, o którym mowa w ust. 2, również adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

5. Minister właściwy do spraw rodziny przechowuje informacje w rejestrze centralnym, o którym mowa w ust. 2, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia wychowawczego, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia bez rozpatrzenia.

6.⁴⁴⁾ Podmioty wymienione w ust. 4 przechowują informacje, o których mowa w ust. 2, przez okres 10 lat od dnia ich udostępnienia z rejestru centralnego, o którym mowa w ust. 2, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie wychowawcze nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia bez rozpatrzenia.

7. Informacje, o których mowa w ust. 2, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania, o których mowa w ust. 5 i 6.

8.⁴⁵⁾ Minister właściwy do spraw rodziny udostępnia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, na jego żądanie, dane, o których mowa w ust. 2, w celu niezbędnym do wykonywania zadań analitycznych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje pseudonimizacji udostępnionych danych.

Art. 14a.⁴⁶⁾ 1. Bank krajowy oraz spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, o których mowa w art. 13 ust. 5 pkt 3, oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na potrzeby złożenia wniosku i załączników do wniosku określonych w art. 13 ust. 4, składanych w postaci elektronicznej za pomocą systemu, o którym mowa odpowiednio w art. 13 ust. 5 pkt 2 lub 3, w imieniu organu właściwego, przetwarzają następujące dane osobowe dotyczące osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze oraz członków ich rodzin:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) adres miejsca zamieszkania;
- 4) stan cywilny;

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴²⁾ Przez art. 1 pkt 13 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴³⁾ Zdanie pierwsze ze zmianą wprowadzoną przez art. 141 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 22.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁵⁾ Dodany przez art. 18 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2354), która weszła w życie z dniem 2 stycznia 2019 r.

⁴⁶⁾ Dodany przez art. 141 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 22.

- 5) obywatelstwo;
- 6) płeć;
- 7) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 8) adres poczty elektronicznej i numer telefonu – w przypadku osoby występującej o przyznanie świadczenia wychowawczego – o ile je posiada;
- 9) dochód;
- 10) informacje wynikające z zaświadczeń i oświadczeń, o których mowa w art. 13 ust. 4 pkt 3.

2. Osoby upoważnione przez bank krajowy, spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową albo Zakład Ubezpieczeń Społecznych do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do zachowania ich w poufności.

3. Bank krajowy, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewniające możliwość złożenia wniosku i załączników do wniosku określonych w art. 13 ust. 4, za pomocą systemu, o którym mowa odpowiednio w art. 13 ust. 5 pkt 2 lub 3, zapewniają niezbędne środki techniczne i organizacyjne służące zapewnieniu bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych, o których mowa w ust. 1, oraz środki określone w art. 32 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.⁴⁷⁾).

4. Bank krajowy, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewniające możliwość złożenia wniosku i załączników do wniosku określonych w art. 13 ust. 4, za pomocą systemu, o którym mowa odpowiednio w art. 13 ust. 5 pkt 2 lub 3, udostępniają organowi właściwemu informacje służące potwierdzeniu spełniania obowiązków określonych w art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), a także umożliwiają organowi właściwemu przeprowadzenie audytów i inspekcji.

5. W przypadku gdy bank krajowy, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa lub Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w celu umożliwienia złożenia wniosku i załączników do wniosku określonych w art. 13 ust. 4, za pomocą systemu, o którym mowa w art. 13 ust. 5 pkt 2 lub 3, korzystają z usług innego podmiotu, który będzie przetwarzał dane osobowe, o których mowa w ust. 1, podmiot ten przetwarza dane osobowe w imieniu organu właściwego. Przepisy ust. 2–4 oraz art. 13 ust. 21 stosuje się odpowiednio.

Art. 15. 1.⁴⁸⁾ Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku, o którym mowa w art. 5a lub art. 22, wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690 i 1818), w celu weryfikacji tych wątpliwości.

1.⁴⁹⁾ Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku, o którym mowa w art. 5a lub art. 22, wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – do dyrektora centrum usług społecznych, o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690 i 1818), w celu weryfikacji tych wątpliwości.

2.⁵⁰⁾ W przypadkach, o których mowa w ust. 1, organ właściwy oraz wojewoda mogą wystąpić do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie informacji o okolicznościach dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem, marnotrawienia świadczenia wychowawczego lub wydatkowania go niezgodnie z celem, jeżeli informacje te zostały ustalone w rodzinnym wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania przez ośrodek pomocy społecznej wniosku o udzielenie informacji.

⁴⁷⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 1; w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 49.

⁴⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 72 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

⁵⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 49.

2.⁴⁹⁾ W przypadkach, o których mowa w ust. 1, organ właściwy oraz wojewoda mogą wystąpić do ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, o udzielenie informacji o okolicznościach dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem, marnotrawienia świadczenia wychowawczego lub wydatkowania go niezgodnie z celem, jeżeli informacje te zostały ustalone w rodzinnym wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania przez ośrodek pomocy społecznej wniosku o udzielenie informacji.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy:

- 1)⁵¹⁾ organ właściwy upoważnił do prowadzenia postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego kierownika ośrodka pomocy społecznej lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy;
- 1)⁵²⁾ organ właściwy upoważnił do prowadzenia postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy;
- 2) wojewoda upoważnił do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji świadczenia wychowawczego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego pracownika urzędu wojewódzkiego.

Art. 16. 1. W przypadku gdy osoba, o której mowa w art. 4 ust. 2, lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie.

2.⁵³⁾ W przypadku przebywania osoby, o której mowa w art. 4 ust. 2, lub członka rodziny tej osoby w dniu przyznania świadczenia wychowawczego lub po tym dniu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, o którym mowa w ust. 1, organ właściwy występuje do wojewody o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej lub pobytu turystycznego, leczniczego lub związanego z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, wojewoda ustala, czy w przekazanej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

5.⁵⁴⁾ W przypadku gdy wojewoda w sytuacji, o której mowa w ust. 1, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, ustala prawo do świadczenia wychowawczego zgodnie z art. 11.

6.⁵⁴⁾ W przypadku gdy wojewoda w sytuacji, o której mowa w ust. 2, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy uchyła prawo do świadczenia wychowawczego za okres, w którym osoba podlega ustawodawstwu w zakresie świadczeń na rodzinę w innym państwie, o którym mowa w ust. 1, w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

7.⁵⁴⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 6, wojewoda ustala prawo do świadczenia wychowawczego zgodnie z art. 11 od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu państwa, o którym mowa w ust. 1, w zakresie świadczeń na rodzinę w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

8. W przypadku gdy wojewoda ustali, że w sprawie nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) przekazuje sprawę organowi właściwemu w celu ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego – w przypadku, o którym mowa w ust. 1;
- 2) informuje o tym fakcie organ właściwy – w przypadku, o którym mowa w ust. 2.

9. Organ właściwy w przypadku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, ustala prawo do świadczenia wychowawczego od miesiąca złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

10. Wojewoda ustala i dochodzi zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Przepisy art. 25 stosuje się odpowiednio.

⁵¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 52.

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 72 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

11. W przypadku zwrotu przez instytucję państwa, o którym mowa w ust. 1, nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wojewoda może umorzyć pozostałą kwotę nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w całości lub w części, w szczególności jeżeli pozostała kwota wynika z różnicy kursowej.

Art. 17. 1.⁵⁵⁾ Organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczenia wychowawczego są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio danych, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d, f, g, ia, ib oraz k.

2. (uchylony)⁵⁶⁾

3. (uchylony)⁵⁶⁾

4.⁵⁷⁾ W przypadku awarii systemów teleinformatycznych służących do wymiany, drogą elektroniczną, informacji, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d, f, g oraz k, organ właściwy oraz wojewoda uzyskują te informacje w drodze pisemnej wymiany informacji. Podmioty prowadzące rejestry publiczne przekazują te informacje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku organu właściwego lub wojewody.

5.⁵⁷⁾ W przypadku braku możliwości samodzielnego uzyskania przez organ właściwy lub wojewodę informacji, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d, f, g oraz k, z przyczyn nieleżących po stronie organu właściwego lub wojewody, organ właściwy lub wojewoda wzywają osobę, o której mowa w art. 13 ust. 1, do dołączenia tych informacji.

6.⁵⁷⁾ Minister właściwy do spraw rodziny pozyskuje drogą elektroniczną informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń wychowawczych z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, oraz z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, w celu umożliwienia organom właściwym i wojewodom weryfikacji prawa do świadczeń wychowawczych, a także w celu monitorowania przez ministra właściwego do spraw rodziny oraz wojewodę realizacji świadczeń wychowawczych przez organy właściwe oraz wojewodów.

7.⁵⁷⁾ Minister właściwy do spraw rodziny w celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 6, przekazuje drogą elektroniczną podmiotom prowadzącym rejestry, o których mowa w ust. 6, dane, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d oraz e.

Art. 18. 1.⁵⁸⁾ Prawo do świadczenia wychowawczego ustalone jest na okres od dnia 1 czerwca do dnia 31 maja roku następnego.

2.⁵⁹⁾ Prawo do świadczenia wychowawczego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej niż od dnia odpowiednio urodzenia się dziecka, objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka lub umieszczenia dziecka w domu pomocy społecznej.

2a.⁶⁰⁾ Jeżeli w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia się dziecka, objęcia dziecka opieką lub przysposobienia dziecka, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, prawo to ustala się od miesiąca odpowiednio urodzenia się dziecka, objęcia dziecka opieką lub przysposobienia dziecka do końca okresu, o którym mowa w ust. 1. W przypadku złożenia wniosku po tym terminie, prawo do świadczenia wychowawczego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu, o którym mowa w ust. 1.

2b.⁶⁰⁾ Jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia śmierci rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka, którym zostało przyznane świadczenie wychowawcze, drugi rodzic, opiekun prawny dziecka albo opiekun faktyczny dziecka złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na dane dziecko, prawo to ustala się, począwszy od dnia śmierci rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka, nie wcześniej jednak niż od pierwszego dnia miesiąca następującego po ostatnim miesiącu, za który zmarłemu rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka wypłacono ostatnie świadczenie wychowawcze.

⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁶⁾ Przez art. 1 pkt 16 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2c.⁶⁰⁾ Jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia śmierci rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka, z wniosku których toczyło się postępowanie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i postępowanie to nie zostało jeszcze zakończone, drugi rodzic, opiekun prawny dziecka albo opiekun faktyczny dziecka złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na dane dziecko, prawo to ustala się drugiemu rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, przyjmując za datę złożenia wniosku datę złożenia wniosku przez zmarłego rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka.

3. (uchylony)⁶¹⁾

4. (uchylony)⁶¹⁾

5. (uchylony)⁶¹⁾

5a. (uchylony)⁶¹⁾

6. (uchylony)⁶¹⁾

Art. 19. 1. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku, podmiot realizujący świadczenie wychowawcze wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenie do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

2. W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenie wychowawcze przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

3. W przypadku gdy przyczyną niedostarczenia wymaganego dokumentu przez osobę składającą wniosek jest brak wydania dokumentu przez właściwą instytucję w ustawowo określonym w odrębnych przepisach terminie, świadczenie wychowawcze przysługuje, począwszy od miesiąca, w którym wniosek został złożony.

4. (uchylony)⁶²⁾

5. (uchylony)⁶²⁾

6. (uchylony)⁶²⁾

Art. 20. 1. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego osoba otrzymująca świadczenie wychowawcze jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego to świadczenie.

2. Osoby otrzymujące świadczenie wychowawcze, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania, na żądanie organu właściwego lub wojewody, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

3.⁶³⁾ W przypadku powzięcia informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze, organ właściwy, do którego został złożony wniosek o to świadczenie, przekazuje wniosek wraz z dokumentami do organu właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze.

4.⁶³⁾ W przypadku powzięcia informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby, której przyznano świadczenie wychowawcze, dotychczasowy organ właściwy przekazuje wydaną decyzję lub informację o przyznaniu świadczenia wychowawczego wraz z aktami sprawy organowi właściwemu ze względu na nowe miejsce zamieszkania osoby, której przyznano świadczenie wychowawcze w celu ich dalszej realizacji. Organ właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania osoby, której przyznano świadczenie wychowawcze, realizuje przyznane świadczenie wychowawcze bez konieczności wydawania kolejnej decyzji lub informacji oraz jest właściwy do uchylecia, zmiany prawa do świadczenia wychowawczego, w tym ustalonego decyzją, oraz do ustalania i dochodzenia świadczeń nienależnie pobranych, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna rodziny mająca wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, członek rodziny nabył prawo do świadczenia wychowawczego w innym państwie, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego stanowią inaczej, osoba nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

5.⁶³⁾ W sytuacji gdy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w przypadku powzięcia informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby, której przyznano świadczenie wychowawcze, powodującej zmianę właściwości wojewody, przepisy ust. 4 stosuje się odpowiednio.

⁶¹⁾ Przez art. 1 pkt 17 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶²⁾ Przez art. 1 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 21. 1. Świadczenie wychowawcze wypłaca się w okresach miesięcznych.

2. (uchylony)

3.⁶⁴⁾ Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na kolejny okres są przyjmowane od dnia 1 kwietnia danego roku, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lutego danego roku.

4.⁶⁴⁾ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na kolejny okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami do dnia 30 kwietnia danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia następuje do dnia 30 czerwca tego roku.

5.⁶⁴⁾ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na kolejny okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 maja do dnia 31 maja danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 lipca tego roku.

5a.⁶⁴⁾ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 30 czerwca danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 sierpnia tego roku.

5b.⁶⁴⁾ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 lipca do dnia 31 lipca danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 30 września tego roku.

5c.⁶⁴⁾ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 sierpnia danego roku do dnia 31 sierpnia danego roku, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego następuje do dnia 31 października tego roku.

6. Podmiot realizujący świadczenie wychowawcze jest obowiązany poinformować osoby ubiegające się o to świadczenie o terminach składania wniosków, o których mowa w ust. 4 i 5.

Art. 22. W przypadku zbiegu prawa rodziców, opiekunów prawnych dziecka lub opiekunów faktycznych dziecka do świadczenia wychowawczego, świadczenie to wypłaca się temu z rodziców, opiekunów prawnych dziecka lub opiekunów faktycznych dziecka, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem. Jeżeli opieka nad dzieckiem sprawowana jest równocześnie przez oboje rodziców, opiekunów prawnych dziecka lub opiekunów faktycznych dziecka, świadczenie wychowawcze wypłaca się temu, kto pierwszy złoży wniosek. W przypadku gdy po złożeniu wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego przez rodzica, opiekuna prawnego dziecka lub opiekuna faktycznego dziecka drugi rodzic, opiekun prawny dziecka lub opiekun faktyczny dziecka złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w związku z opieką nad tym samym dzieckiem, organ właściwy ustala kto sprawuje opiekę i w tym celu może zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu ustalenia osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem. Przepisy art. 15 ust. 2 i 3 stosuje się.

Art. 23. 1. Organ właściwy lub wojewoda odmawiają przyznania prawa do świadczenia wychowawczego, jeżeli osoba ubiegająca się o to świadczenie uniemożliwi przeprowadzenie wywiadu, o którym mowa w art. 15 ust. 1, lub nie udzieli podczas tego wywiadu wyjaśnień co do okoliczności objętych wywiadem.

1a.⁶⁵⁾ Organ właściwy oraz wojewoda w przypadku wątpliwości dotyczących spełniania warunków do otrzymywania świadczenia wychowawczego, w szczególności warunku zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 1 ust. 3, może wezwać osobę ubiegającą się lub otrzymującą świadczenie wychowawcze do osobistego udzielenia, w wyznaczonym terminie, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

2. Wypłata świadczenia wychowawczego podlega wstrzymaniu, jeżeli osoba otrzymująca to świadczenie odmówiła udzielenia lub nie udzieliła w wyznaczonym terminie wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, w tym uniemożliwiła przeprowadzenie wywiadu, o którym mowa w art. 15 ust. 1, lub nie udzieliła podczas tego wywiadu wyjaśnień co do okoliczności objętych wywiadem.

3. W przypadku przeprowadzenia wywiadu, o którym mowa w art. 15 ust. 1, lub udzielenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 2, świadczenie wychowawcze wypłaca się od miesiąca, w którym przeprowadzono wywiad lub wpłynęły wyjaśnienia, do końca okresu, w jakim przysługuje świadczenie wychowawcze, jeżeli osoba spełnia warunki określone w ustawie.

⁶⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

4. Wypłata świadczenia wychowawczego podlega wstrzymaniu, jeżeli osoba, która otrzymuje to świadczenie, nie podejmuje świadczenia wychowawczego przez trzy kolejne miesiące kalendarzowe.

5. W przypadku zgłoszenia się osoby po upływie trzech miesięcy, wypłaca się jej świadczenie wychowawcze za cały okres wstrzymania zgodnie z ust. 2 lub 4, jeżeli osoba ta spełnia warunki określone w ustawie.

6. Jeżeli wznowienie wypłaty wstrzymanego świadczenia wychowawczego nie nastąpi do końca okresu, w jakim przysługuje świadczenie wychowawcze, prawo do świadczenia wychowawczego za ten okres wygasa.

Art. 24.⁶⁶⁾ Podmioty realizujące zadania w zakresie świadczenia wychowawczego oraz podmioty, których systemy teleinformatyczne są wykorzystywane do składania wniosków i załączników do wniosków, o których mowa w art. 13 ust. 4, mogą przetwarzać, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy, dane osobowe osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze, dzieci, na które osoba ta ubiega się o przyznanie świadczenia wychowawczego, oraz dane innych osób wskazane we wniosku lub załącznikach do wniosku.

Art. 25. 1. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie wychowawcze, jest obowiązana do jego zwrotu.

2. Za nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze uważa się:

- 1) (uchylony)⁶⁷⁾
- 1a) (uchylony)⁶⁷⁾
- 2) świadczenie wychowawcze przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą to świadczenie;
- 3) świadczenie wychowawcze wypłacone w przypadku, o którym mowa w art. 16 ust. 6, za okres od dnia, w którym osoba stała się uprawniona do świadczeń na rodzinę w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, do dnia wydania decyzji o uchyleniu decyzji przyznającej świadczenie wychowawcze;
- 4) (uchylony)⁶⁷⁾
- 5)⁶⁸⁾ świadczenie wychowawcze wypłacone osobie innej niż osoba, której świadczenie zostało przyznane, z przyczyn niezależnych od organu, który przyznał świadczenie;
- 6)⁶⁹⁾ świadczenie wychowawcze wypłacone mimo braku prawa do tego świadczenia.

2a.⁷⁰⁾ Za nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze nie uznaje się świadczenia przyznanego rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, który zmarł, pobranego przez rodzica, opiekuna prawnego dziecka albo opiekuna faktycznego dziecka, którym zostało ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na podstawie art. 18 ust. 2b.

3.⁷¹⁾ Od kwot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6, naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie, chyba że przyznanie świadczenia wychowawczego było następstwem błędu podmiotu realizującego zadania w zakresie świadczenia wychowawczego.

4. Należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego stała się ostateczna.

5. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) odroczenie terminu płatności należności,
- 2) rozłożenie spłaty należności na raty,
- 3) zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony

– przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony.

⁶⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁷⁾ Przez art. 1 pkt 23 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

6. Decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego nie jest wydawana, jeżeli od terminu jego pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.

7.⁷²⁾ Kwoty nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanego świadczenia wychowawczego, wypłacanych świadczeń rodzinnych, wypłacanych zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 oraz z 2019 r. poz. 1818), oraz świadczenia dobry start.

8. Nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

9. Kwoty nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego podlegają zwrotowi łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na rachunek bankowy wskazany przez organ właściwy. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia wychowawczego do dnia spłaty.

10. Organ właściwy, który wydał decyzję w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego, może umorzyć kwoty nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

11. W przypadku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego w formie czeku, nie realizuje się czeku, gdy kwota zwrotu jest niższa niż koszty obsługi czeku.

12. W przypadku śmierci osoby, która pobrała nienależnie świadczenie wychowawcze, wygasają należności, o których mowa w ust. 2 i 9.

Art. 26. 1. Podmiot prowadzący rachunek płatniczy oraz bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa prowadzące rachunek inny niż płatniczy, a także wydawca instrumentu płatniczego są obowiązani zwrócić z tych rachunków organowi właściwemu na jego wniosek kwoty świadczenia wychowawczego przekazane po dniu śmierci osoby uprawnionej na ten rachunek albo instrument płatniczy.

2. Podmiot prowadzący rachunek płatniczy oraz bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa prowadzące rachunek inny niż płatniczy, a także wydawca instrumentu płatniczego są zwolnieni od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w ust. 1, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu właściwego dokonali z tych rachunków wypłat innym osobom i te wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub w części, oraz w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku poinformują o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty.

3. Zwrot kwot świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za zwrot świadczeń nienależnie pobranych.

Art. 27.⁷³⁾ 1. Organ właściwy oraz wojewoda mogą bez zgody strony zmienić lub uchylić prawo do świadczenia wychowawczego, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna mająca wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, członek rodziny nabył prawo do świadczenia wychowawczego w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

2. Zmiana rozstrzygnięcia dotyczącego prawa do świadczenia wychowawczego na korzyść strony nie wymaga jej zgody.

Art. 28. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60, 730 i 1133).

Art. 28a. Minister właściwy do spraw rodziny może przekazywać na wskazany we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego adres poczty elektronicznej informacje związane z uprawnieniami dla rodzin.

Rozdział 5

Finansowanie świadczenia wychowawczego

Art. 29. 1. Organ właściwy realizuje zadania z zakresu świadczenia wychowawczego jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

2. Do finansowania świadczenia wychowawczego mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, 1622, 1649 i 2020).

⁷²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

4.⁷⁴⁾ Koszty obsługi, o których mowa w ust. 3, w przypadku organu właściwego wynoszą 0,85% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

5. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w trakcie danego roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi, o których mowa w ust. 4.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw rodziny, działającego w porozumieniu z właściwymi dysponentami części budżetowych, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z przeznaczeniem na zadania wynikające z niniejszej ustawy.

7.⁷⁵⁾ Wydatki zaplanowane na zadania wynikające z niniejszej ustawy, w częściach budżetowych, z wyłączeniem rezerw celowych, oraz przeniesione w trybie, o którym mowa w ust. 6, nie mogą być przeznaczane na realizację innych zadań.

8. Do wydatków przeniesionych w trybie, o którym mowa w ust. 6, nie stosuje się przepisów art. 170 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 30. 1. Organ właściwy oraz wojewoda sporządzają sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

1a. Organ właściwy przekazuje sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego właściwemu miejscowo wojewodzie.

2. Wojewoda sporządza zbiorcze sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, w tym uwzględniające wykonywanie przez niego zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw rodziny.

3. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego oraz terminy i sposób ich przekazywania, uwzględniając potrzebę zapewnienia skutecznej realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego finansowanych z budżetu państwa.

4. Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego przekazywane są zgodnie ze wzorami udostępnionymi, drogą elektroniczną, przez ministra właściwego do spraw rodziny.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 31–47. (pominięte)

Rozdział 7

Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Art. 48. 1. Pierwszy okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, rozpoczyna się z dniem wejścia w życie ustawy i kończy się dnia 30 września 2017 r.

2. W przypadku ustalania prawa do świadczenia wychowawczego na okres, o którym mowa w ust. 1, rokiem kalendarzowym, z którego dochody stanowią podstawę ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, jest rok kalendarzowy 2014. Prawo do świadczenia ustala się z uwzględnieniem określonych ustawą przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu.

Art. 49. 1. W przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, dodatku wychowawczego lub dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, prawo do świadczenia wychowawczego, dodatku wychowawczego lub dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na podstawie tego wniosku ustala się począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Ustalenie i wypłata świadczenia wychowawczego, dodatku wychowawczego lub dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku złożenia wniosku w terminie, o którym mowa w ust. 1, następuje w terminie 3 miesięcy licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami.

⁷⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 50. 1. Do dnia utworzenia systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1359 i 2183), nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2018 r., w zakresie dotyczącym dołączania do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze dołącza do wniosku oświadczenie albo zaświadczenie o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 51. Banki krajowe mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 13 ust. 5 pkt 3 i ust. 10, od dnia wejścia w życie ustawy. Banki krajowe wykonujące czynności, o których mowa w art. 13 ust. 5 pkt 3 i ust. 10, są obowiązane dostosować statuty do przepisów ustawy w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 52. Koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3, w przypadku organu właściwego w roku 2016 wynoszą 2% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

Art. 53. 1. Organy gminy i województwa do dnia wejścia w życie ustawy wyznaczają lub tworzą jednostki organizacyjne właściwe do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego. Przepisy art. 10 ust. 2 i 3 i art. 11 ust. 2 stosuje się.

2. Wojewoda, w terminie tygodnia od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu, jest obowiązany przekazać organom gminy środki finansowe na wdrożenie ustawy. Przekazane środki finansowe pomniejszają koszty obsługi, o których mowa w art. 52.

3. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2, wojewoda przekazuje w wysokości uzgodnionej z ministrem właściwym do spraw rodziny.

Art. 54. 1. Rada Ministrów składa po raz pierwszy Sejmowi i Senatowi sprawozdanie, o którym mowa w art. 3, za okres od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2017 r., w terminie do dnia 30 września 2018 r.

2. Minister właściwy do spraw rodziny, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawi Radzie Ministrów ocenę systemów świadczeń na rzecz rodziny wraz z wnioskami dotyczącymi zmian w tych systemach.

Art. 55. 1. Przepisy art. 3 pkt 23 i 24 ustawy, o której mowa w art. 41, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się nie wcześniej niż przy ustalaniu prawa do świadczeń na okres zasiłkowy rozpoczynający się od dnia 1 listopada 2016 r.

2. Przepisy art. 2 pkt 17 i 18 ustawy, o której mowa w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się nie wcześniej niż przy ustalaniu prawa do świadczeń na okres świadczeniowy rozpoczynający się od dnia 1 października 2016 r.

Art. 56. Przepisy art. 3 pkt 23 i 24 ustawy, o której mowa w art. 41, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do przyznawania studentom i doktorantom stypendiów socjalnych, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1 i art. 199 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, od dnia 1 października 2016 r.

Art. 57. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 107 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 42, oraz art. 187 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 46, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 107 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 42, oraz art. 187 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 46, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 23 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 41, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 41, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 58. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia⁷⁶⁾, z wyjątkiem art. 53, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

⁷⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 17 lutego 2016 r.